

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE
cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Vladimir Sliusari

(art. 324 alin. (2) lit. c); 324 alin. (4) Cod penal)

(*Dosarul nr. 1ra-1085/2024*
Nr. PIGD 1-17054842-01-1ra-16092024)

Recurs depus după 01 septembrie 2023; Sensul și corelarea dintre temeiurile de recurs din art. 427 alin. (1) pct. 1) și pct. 2) CPP („interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a CSJ” și „prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție”; Sensul temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP (hotărâre arbitrară sau bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor).

18 decembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Instanța de fond: Roman Mazureț

Curtea de apel: Gheorghe Scutelnic, Oleg Moraru, Ion Talpă, Ala Rotaru, Dumitru
Pușca, Ruslana Burdeniuc

Instanța de recurs: Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac,
Victor Boico

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Vladimir Sliusari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Vladislav Gribincea, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Vladimir Sliusari s-a născut în anul 1979 în raionul Drochia. El a fost învinuit, în temeiul art. 324 alin. (2) și (4) Cod penal, de patru episoade de corupere pasivă, adică de pretinderea și primirea de bani, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite prin extorcare și în proporții care nu depășesc 100 de unități convenționale.

2. Vladimir Sliusari a fost apărât în recurs de avocatul Veaceslav Brăteanu.

3. Urmărirea penală în această cauză a fost inițiată *in rem* la 14 februarie 2017 în baza art. 324 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal. La 29 mai 2017, Vladimir Sliusari a fost recunoscut ca bănuیت (f.d. 120, vol. 1), iar la 05 iulie 2017 acesta a fost recunoscut în calitate de învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) și 324 alin. (4) Cod penal (f.d. 129-130, vol.1).

4. În prima instanță, cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentința din 14 iunie 2019, procesul penal a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție, însă fără stabilirea vinovăției lui Vladimir Sliusari în comiterea infracțiunilor incriminate. Instanța de apel a respins apelul procurorului și a menținut sentința. La 03 noiembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a trimis cauza la rejudecare în instanța de apel.

5. La 10 iulie 2024, instanța de apel a admis apelul procurorului și a casat sentința. Vladimir Sliusari a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) și art. 324 alin. (4) Cod penal. Instanța l-a eliberat de pedeapsă pentru infracțiunea prevăzută la alin. (4), din cauza expirării termenului de tragere la răspundere penală. Pentru infracțiunea prevăzută la alin. (2), Sliusari a fost condamnat la cinci ani de închisoare, amendă de 6.000 de unități convenționale (echivalentul a 300.000 de lei) și interdicția de a ocupa funcții publice timp de șapte ani. În baza articolului 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de doi ani.

6. La 19 august 2024, Vladimir Sliusari a atacat decizia instanței de apel cu recurs. El solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a cauzei penale, în temeiul articolului 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (există circumstanțe care exclud sau condiționează urmărirea

penală și tragerea la răspundere penală), sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

7. Urmărirea penală a fost finalizată la 06 iunie 2017. Prima instanță a examinat cauza în perioada 16 iunie 2017 – 14 iunie 2019. Instanța de apel a examinat cauza între 04 iulie și 18 decembrie 2019 și 13 ianuarie 2021 și 10 iulie 2024. Prima dată, Curtea Supremă de Justiție a examinat cauza între 21 februarie și 03 noiembrie 2020. Dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă pe 19 august 2024.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

8. Vladimir Sliusari, ocupând funcția de inspector vamal la Postul Vamal Otaci, a fost acuzat de corupere pasivă pentru fapte comise în noiembrie 2016. În această perioadă, el ar fi primit bani de la mai mulți șoferi de autocare pentru a permite trecerea ilegală a mărfurilor și persoanelor peste frontieră, fără a respecta procedurile vamale. Pe 19 noiembrie 2016, între 06:45 și 07:36, Sliusari ar fi primit 5.000 de ruble rusești (aproximativ 1.564,5 de lei) de la șoferul Vadim Iasinschi pentru a autoriza trecerea mărfurilor din autocarul fără control vamal. Pe 26 noiembrie 2016, între 08:07 și 08:33, Sliusari ar fi primit 100 de lei de la șoferul Alexandr Cvasniuc pentru a permite trecerea autocarului fără control vamal. Aceste fapte au fost încadrate de organul de urmărire penală conform art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

9. Vladimir Sliusari a mai fost acuzat de alte două fapte de corupere pasivă comise în noiembrie 2016. Pe 22 noiembrie 2016, între 17:05 și 17:29, el ar fi primit 500 de ruble rusești (aproximativ 157,35 de lei) de la șoferul Alexandru Burcă, care conducea un autocar. În schimb, Sliusari a permis trecerea mărfurilor fără control vamal. Pe 26 noiembrie 2016, între 09:12 și 09:30, Sliusari ar fi acceptat 100 de lei de la șoferul Stanislav Harabajiu pentru a permite trecerea mărfurilor din autocarul condus de Harabajiu fără a respecta procedurile de control vamal. Aceste fapte au fost încadrate de organul de urmărire penală conform art. 324 alin. (4) Cod penal.

10. Învinuirea se bazează pe declarațiile martorilor, care au povestit despre acte de mituire comise de Vladimir Sliusari. Martorii au relatat că, pe 22 noiembrie 2016, Alexandru Burcă a dat 500 de ruble inspectorului vamal, iar pe 26 noiembrie 2016, Stanislav Harabajiu a oferit 100 de lei pentru „un ceai”. În aceeași zi, Vadim Iasinschi a oferit inițial sume mai mici, dar după ce colaboratorul vamal i-a spus că sunt insuficiente, a ajuns la 5.000 de ruble. Colaboratorul i-a spus că „ce nu cunoști taxa?”, iar Alexandr Cvasniuc a dat 200 de lei. Pe 20 martie 2017, au fost examinate înregistrările video de la camerele de supraveghere ale Serviciului Vamal, care au surprins incidentele menționate. În imagini se vede că șoferii

Iasinschi, Burcă, Cvasniuc și Harabajiu au dat bani în pașapoartele pe care le-au predat lui Sliusari (f.d. 107-110, vol.1).

b. Sentința

11. Pe 14 iunie 2019, Judecătoria Edineț, sesiunea Ocnița, a dispus încetarea procesului penal din cauza expirării termenului de prescripție. Instanța a reîncadrat acțiunile inculpatului pe episoadele cu Alexandr Cvasniuc și Vadim Iasinschi de la extorcare (art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal) la corupere pasivă (art. 324 alin. (4) Cod penal). Instanța a constatat că nu au fost dovedite elementele caracteristice ale extorcării, adică amenințările sau presiunile asupra victimei pentru a obține remunerația ilicită. Faptele comise de Sliusari au fost considerate ca fiind corupere pasivă, care implică primirea de bunuri ilicite de către o persoană publică. Valoarea remunerației ilicite nu depășea 100 unități convenționale, iar instanța a aplicat principiul „in dubio pro reo”, având în vedere dubiile apărute în ceea ce privește declarațiile martorilor.

12. Faptele incriminate au fost comise între 19 și 26 noiembrie 2016, iar termenul de prescripție pentru acestea era de doi ani, infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (4) Cod penal fiind una ușoară. Acest termen expirase. Instanța a dispus încetarea procesului penal pe toate capetele de acuzare, fără a constata vinovăția inculpatului. Instanța a respins pretenția procurorului de a încasare a cheltuielilor de judecată de 12.662,5 lei de la Vladimir Sliusari, deoarece categoriile de cheltuieli pretinse nu cădeau sub incidența art. 227 Cod de procedură penală.

c. Apelurile depuse și prima decizie a instanței de apel

13. Procurorul în Procuratura Anticorupție, Igor Pasat, a declarat apel în care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vladimir Sliusari să fie recunoscut vinovat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și condamnat la șase ani de închisoare, amendă de 6.000 de unități convenționale și privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe o perioadă de șapte ani. De asemenea, procurorul a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului Vladimir Sliusari referitor la infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (4) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție al tragerii la răspundere penală. Procurorul a mai cerut, în baza art. 106 Cod Penal, confiscarea de la Sliusari a sumei de 2.021,85 lei dobândite pe cale infracțională și încasarea cheltuieli de judecată de 12.662,5 lei. Procurorul a contestat recalificarea acțiunilor inculpatului Vladimir Sliusari din art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal în art. 324 alin. (4) Cod penal, considerând că această recalificare a fost nefondată. Martorii au declarat că au dat bani inculpatului pentru a accelera controlul vamal și pentru a evita tergiversarea acestuia sau întoarcerea în Ucraina. Deși inculpatul nu a amenințat direct, martorii au perceput situația ca pe o formă de extorcarea, nefiind vorba de o mită benevolă.

14. La 18 decembrie 2019, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelul procurorului și a menținut sentința instanței de fond. Instanța de apel a constatat că instanța de

fond a evaluat corect probele și declarațiile martorilor, iar acțiunile inculpatului au fost corect reîncadrate ca „corupere pasivă”. Nu s-a dovedit extorcarea de bunuri, iar valoarea remunerației ilicite nu depășea 100 de unități convenționale. Instanța de apel a respins solicitarea acuzării de a încasa cheltuielile judiciare de 12.662,5 lei pentru expertiza efectuată, considerând-o nefondată.

d. Prima procedură de recurs

15. La 12 februarie 2020, procurorul a contestat decizia instanței de apel cu recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală. Acesta a solicitat casarea acesteia și trimiterea cauzei pentru rejudecare. Procurorul a susținut că instanțele de fond și apel au greșit când au recalificat acțiunile inculpatului din infracțiunea prevăzută la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal în infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (4) Cod penal. Procurorul a făcut referire la declarațiile martorilor, care au spus că au dat bani inculpatului pentru a accelera controlul vamal și a evita riscul de a fi întorși înapoi. Acuzarea a subliniat că martorii nu aveau obiecte ascunse și că expresia „nu știi taxa?” a inculpatului a fost percepută de aceștia ca o formă de extorcare. De asemenea, procurorul a contestat, prin prisma art. 227 Cod de procedură penală respingerea încasării de la inculpat a cheltuielilor judiciare.

16. La 03 noiembrie 2020, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursul, a casat decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019 și a dispus rejudecarea cauzei. Instanța de recurs a constatat că prima instanță a greșit atunci când a exclus acuzația de „extorcare de bunuri” din învinuirea formulată împotriva inculpatului și a reîncadrat faptele acestuia de la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal la art. 324 alin. (4) Cod penal. Instanța de apel trebuia să analizeze cu atenție probele pentru a verifica corectitudinea acestei reîncadrări și să stabilească dacă fapta a fost dovedită. Instanța a observat că, deși termenul de prescripție a expirat, nici prima instanță, nici instanța de apel nu au solicitat acordul inculpatului pentru încetarea urmăririi penale. Curtea Supremă de Justiție a subliniat că expirarea termenului de prescripție duce la liberarea de răspundere penală, dar nu la reabilitare. Instanțele de fond trebuia să stabilească dacă infracțiunea a fost comisă și dacă inculpatul este vinovat, conform art. 398 alin. (1) și (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

e. Decizia instanței de apel după rejudecare

17. La 10 iulie 2024, [Curtea de Apel Bălți](#) a admis apelul procurorului și a casat sentința. Vladimir Sliusari a fost găsit vinovat de infracțiunile prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) și art. 324 alin. (4) Cod penal. Instanța l-a eliberat de pedeapsă pentru infracțiunea prevăzută la alin. (4), din cauza expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Pentru infracțiunea prevăzută la alin. (2), Sliusari a fost condamnat la cinci ani de închisoare, amendă de 6.000 de unități convenționale (echivalentul a 300.000 lei) și interdicția de a ocupa funcții publice timp de șapte ani. În baza articolului 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe o perioadă de doi ani.

18. Instanța de apel a respins argumentele instanței de fond privind reîncadrarea faptei inculpatului, în ceea ce privește episoadele implicând martorii Vadim Iasinschi și Alexandru Cvasniuc, de la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal la art. 324 alin. (4) Cod penal. Ea a concluzionat că s-a confirmat extorcarea de bani de către inculpat, iar acțiunile sale corespund integral elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal. Înregistrările video din 19 și 26 noiembrie 2016 surprind momente în care martorii transmit bani ascunși în pașapoarte unui inspector vamal, iar, ulterior, Sliusari efectuează o inspecție a vehiculelor. Instanța a descris în detaliu în decizie secvențele din înregistrările video, inclusiv că Alexandr Cvasniuc a scos din buzunar ceva asemănător bancnotelor, pe care le-a introdus în geamul gheretei inspectorului vamal. Declarațiile martorului Alexandr Cvasniuc, care în instanța de apel a afirmat că Sliusari nu i-a cerut bani, au fost considerate ca fiind în contradicție cu probele video din dosar și cu declarațiile sale anterioare.

19. Instanța de apel a casat sentința, în partea privind încetarea procesului penal în baza art. 324 alin. (4) Cod penal în temeiul intervenirii termenului de prescripție, pentru episoadele din 22 și 26 noiembrie 2016 (mita oferită de Alexandru Burcă și Satnislav Harabajiu). Instanța a constatat că celelalte două episoade corespund infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal. Având în vedere că infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (4) Cod penal este una ușoară, iar termenul de prescripție de tragere la răspundere penală de doi ani a expirat, instanța de apel l-a liberat pe Vladimir Sliusari de răspundere penală.

20. Instanța a respins cererea privind încasarea de la condamnat a cheltuielilor de 12.662,5 lei pentru efectuarea unei expertize, deoarece asemenea cheltuieli nu pot fi incluse în categoriile prevăzute de art. 227 Cod de procedură penală.

f. Recursul

21. La 19 august 2024, Vladimir Sliusari a declarat recurs, invocând temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5) și 6) Cod de procedură penală. Recurentul a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a cauzei penale, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează urmărirea penală și tragerea la răspundere penală, sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

22. Recurentul a invocat că instanța de apel s-a bazat pe presupuneri, ignorând declarațiile martorului Alexandr Cvasniuc date în instanța de apel și interpretând greșit probele. Instanța a concluzionat că inculpatul a extorcat bani, însă această acuzație s-a fundamentat pe presupunerea că „ceva asemănător bancnotelor” a fost introdus într-un pașaport, fără a exista dovezi clare care să susțină acest fapt.

23. Recurentul susține că procesul penal împotriva sa trebuie să înceteze în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală. Potrivit lui, ordonanța de începere a urmăririi penale trebuie să se concentreze pe fapta

infrațională, fără a desemna explicit o persoană bănuită. Ordonanța emisă la 14 februarie 2017 menționa numele său, ce echivalează cu o recunoaștere indirectă a statutului său de bănuit. El susține că statutul de bănuit ar fi trebuit să fie acordat încă de la începutul urmăririi penale (13-14 februarie 2017) și nu ar fi trebuit să depășească termenul de trei luni, expirând la 13-14 mai 2017. El a fost recunoscut în calitate de învinuit în iulie 2017. Recurentul mai semnalează că, prin ordonanța din 29 mai 2017, procurorul a reînnoit statutul său de bănuit, încălcând astfel termenul de trei luni și principiul „non bis in idem”, care interzice urmărirea penală de două ori pentru aceeași faptă. De asemenea, ordonanța din 14 februarie 2017 stabilea un termen limită pentru urmărirea penală până la 14 martie 2017, iar după această dată, toate probele acumulate sunt nule, inclusiv punerea sub învinuire și întocmirea rechizitoriului. Având în vedere aceste încălcări, recurentul consideră că procesul penal trebuie să înceteze, întrucât există circumstanțe care exclud continuarea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

24. Condamnatul mai invocă faptul că există un conflict de interese, întrucât procurorii Igor și Liliana Pasat, soț și soție, au reprezentat acuzarea în etape diferite ale aceleiași cauze penale, ceea ce ridică dubii asupra imparțialității lor.

25. Curtea Supremă de Justiție nu a solicitat procurorilor depunerea referinței.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Recursul este admis dacă:

1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

2) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

...

4) există o cauză care înlătură răspunderea penală sau un temei care exclude urmărirea penală ori determină încetarea procesului penal;

5) a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege;

6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.”

27. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 434. Limitele judecării recursului

Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

28. Art. 60 Cod penal, în perioada relevantă, prevedea următoarele:

„(1) persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;

...

(2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.”

29. În perioada relevantă, articolul 324 Cod penal prevedea următoarele:

”Articolul 324. Corupere pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

....

c) cu extorcare de bunuri sau servicii enumerate la alin.(1);

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

...

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de două luni de la comunicarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

29. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp

cât aceasta este legală (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

30. Recursul se bazează pe temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5) și 6) Cod de procedură penală. Chiar dacă recursul are 14 de pagini, recurentul nu a menționat în el în mod clar în ce constă temeinicia recursului prin prisma fiecărui temei invocat. Recursul doar conține expunerea poziției apărării pe marginea acuzației aduse și dezacordul cu neacceptarea acestei poziții de către instanța de apel. În mod excepțional, având în vedere că aceasta este una din primele cauze în care sunt interpretate noile temeiuri de recurs, Curtea Supremă va examina separat fiecare temei invocat.

a. Art. 427 alin. (1) pct. 1), 2) și 4) Cod de procedură penală

31. Deși recurentul a invocat dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 1), 2) și 4) Cod de procedură penală, acesta nu a fundamentat în mod clar aceste pretenții. În cererea de recurs, recurentul a susținut cu preponderență încălcarea termenului de trei luni de ținere în calitate de bănuț și aplicarea principiului „non bis in idem” odată cu emiterea ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț la 29 mai 2017. Potrivit lui, numele său a fost menționat în ordonanța din 14 februarie 2017 de pornire a urmăririi penale. Prin urmare, din acea zi el a obținut calitatea de bănuț. De asemenea, termenul de o lună stabilit inițial pentru efectuarea urmăririi penale nu a fost prelungit și a expirat. Din aceste motive, cauza penală urma a fi încetată.

32. Art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală se referă la schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție prin admiterea recursului. Aplicarea acestui temei de recurs ține de discreția Curții Supreme de a-și extinde, uniformiza sau schimba jurisprudența. Pentru ca acest argument să fie invocat în mod temeinic, recursul trebuie să confirme lipsa jurisprudenței Curții Supreme cu privire la problemele de drept invocate în recurs, existența unei jurisprudențe contradictorii a Curții Supreme cu privire la acestea, fie modificarea circumstanțelor sociale sau juridice care să justifice schimbarea practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. Niciuna dintre aceste situații nu este invocată în recurs. Prin urmare, argumentul cu privire la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală este vădit neîntemeiat.

33. Din recurs nu rezultă în mod clar de ce decizia instanței de apel este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Ea nu menționează vreo decizie sau încheiere a Curții Supreme care ar da o altă interpretare art. 324 Cod penal sau altor aspecte de drept invocate în recurs. Prin urmare, și argumentul cu privire la art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală este vădit neîntemeiat. Caracterul vădit neîntemeiat al acestei pretenții rezultă implicit și din faptul că recurentul a invocat în privința aceleiași circumstanțe de fapt temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală (schimbarea sau consolidarea

practicii Curții Supreme de Justiție) concomitent cu art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală (interpretarea legii dată în hotărâre contravine practicii uniforme a Curții Supreme). Aceste temeuri, în principiu, nu pot fi invocate concomitent, deoarece ele se autoexclud.

34. Completul notează că, contrar celor afirmate în recurs, numele și prenumele condamnatului nu sunt menționate în ordonanța de pornire a urmăririi penale. Dacă numele și prenumele lui ar fi fost menționate, circumstanțele din paragraful 31 ar putea cădea teoretic sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală. Totuși, aceste argumente nu au fost ridicate în etapele anterioare ale procesului penal. Recurentul nu a depus apel, chiar dacă cauza a fost încetată de prima instanță pe motive de nereabilitare. În instanța de apel nu s-a pus în discuție fapta comisă de recurent, ci doar modul în care s-a încetat procesul penal și recalificarea faptelor acestuia de la alin. (2) la alin. (4) al art. 324 Cod penal. Chiar dacă nu a depus apel, în curtea de apel condamnatul nu a invocat aspectele din paragraful 31. În asemenea circumstanțe, art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală nu permite invocarea lor în recurs. În concluzie, pretențiile formulate în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 1), 2) și 4) Codul de procedură sunt inadmisibile.

b. Art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală

35. Eroarea judiciară invocată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală poartă un caracter declarativ. Recursul nu menționează concret în ce a constat încălcarea prevederilor legale referitoare la aplicarea pedepsei în alte limite decât cele prevăzute de lege. Prin urmare, și această pretenție este vădit neîntemeiată.

c. Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală

36. Recurentul susține că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, urmând a fi casată în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El contestă interpretarea declarațiilor martorului Alexandr Cvasniuc dată de către instanța de apel, înregistrările video, potrivit recurentului, nu dovedesc transmiterea sau extorcarea banilor.

37. Aceasta este una din primele cauze în care Curtea Supremă de Justiție explică sensul temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Curtea Supremă de Justiție urmează să stabilească sensul acestui temei de recurs. În [decizia nr. 1r-15/24](#), Curtea Supremă de Justiție a menționat următoarele în ceea ce privește interpretare legii:

„După cum rezultă din art. 71 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, interpretarea legii se face pentru a stabili voința legiuitorului prin prisma scopului pentru care a fost adoptată (interpretarea teleologică). De asemenea, prevederile legii urmează a fi interpretate conform principiului armoniei și coerenței interne (interpretarea sistemică) și a contextului istoric în care a fost adoptată (interpretarea istorică). La rândul său, interpretarea sistemică cu greu poate fi aplicată eficient fără a recurge la

regulile logicii (interpretarea logică). Dacă interpretarea teleologică, sistemică, logică și istorică nu permit stabilirea sensului exact al legii, interpretarea gramaticală urmează a fi aplicată prin stabilirea sensului cuvintelor folosite.”

38. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recursul este admis dacă hotărârea „este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Acest temei de recurs a fost introdus prin Legea nr. 246, din 31 iulie 2023. [Nota informativă](#) la această lege menționează următoarele:

„utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal). ...”

39. În nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele penale:

„Exemple din procedura penală: Condamnarea în baza recunoașterii vinovăției la faza urmăririi penale, fără a se pronunța asupra numeroaselor încălcări grave ale legii și a altor aspecte fundamentate, inclusiv a alibiului ([Grădinar v. Moldova](#), 2008; [Vetrenko v. Moldova](#), 2010); Acuzarea penală și arestarea pentru încercarea de a executa o hotărâre judecătorească irevocabilă și executorie a CSJ, pe motiv că reclamantul trebuia să înțeleagă că hotărârea este ilegală ([Oferta Plus SRL v. Moldova](#), 2006); Condamnarea pentru încheierea cu bună credință a unui contract civil ([Navalnyy and Ofitserov v. Russia](#), 2016); Condamnare în apel (după achitare în prima instanță) a unui avocat pentru raportarea unui caz de corupție în care a fost implicat, fără a examina dacă acest comportament este exonerat de răspundere conform legii ([Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugal](#), 2020).”

40. Din nota informativă menționată în paragraful 38 rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezultă din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori

inexcuzabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

41. Sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor;
- b) aprecierea să fie „vădit nerezonabilă”;
- c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

42. Din paragraful precedent rezultă că nu orice eroare în aprecierea probelor poate de duce la admiterea recursului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Nu este suficient ca aprecierea să fie nerezonabilă. Ea trebuie să fie „vădit nerezonabilă”, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

43. Completul nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”. Totuși, fiecare din cele două sintagme urmează a fi examinate separat.

44. Recurentul pretinde că decizia instanței de apel se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Aceste probe sunt ultimele declarații ale lui Alexandr Cvasniuc și neclaritatea întregirilor video (a se vedea para. 36). Având în vedere argumentele recursului, completul nu consideră irațională aprecierea probelor dată de instanța de apel (a se vedea para. 18). Prin urmare, și acest temei de recurs este vădit neîntemeiat.

d. Celelalte argumente din recurs

45. Condamnatul invocă existența unui conflict de interese, susținând că procurorii Igor și Liliana Pasat, soț și soție, au reprezentat acuzarea în etape diferite ale aceleiași cauze penale. Completul de judecată respinge acest argument, având în vedere că nu au fost formulate cereri de recuzare a acestora pe parcursul procesului. În plus, faptul că procurorii sunt căsătoriți nu constituie, de la sine, un conflict de interese care să afecteze hotărârea atacată.

46. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul condamnatului Vladimir Sliusari împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 iulie 2024.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea